

Растежът: Благословение и проклятие

Урок 1

inTro

Прочети Изход 1.

Вникни в библейския текст.

Благословени чрез проклятия

Някога виждали ли сте как нещо се разраства главоломно само за да се променят драстично обстоятелствата – до момент в който си мислите, че ще се провали? Как се почувствахте? Ето така се чувстват израилтяните, докато историята в „Изход“ се разгръща.

В последните глави на „Битие“ Бог казва на Яков да не се страхува да излезе от Обещаната земя и да се премести в Египет с цялото си семейство. Бог обещава да превърне неговото семейство във велика нация там (Битие 46:3). Това Яков трябва да е приел трудно, заради семейната история на неговия баща Исаак, който е чакал да му бъде избрана съпруга. Дядо му Авраам изрично бе забранил на своя слуга Елиезер да извежда Исаак от Ханаан, за да му намери жена (Битие 24:6,7). Обещаната земя е по-важна за Авраам от внуците, които една съпруга би могла да роди. Тази ценност явно е предадена на поколенията, защото дори след като Яков се премества от Ханаан в Египет и живее там седемнадесет години, на смъртния си одър, той кара своя син Йосиф да се закълне, че ще погребее тялото му в Ханаан (Битие 47:29).

Да, израилтяните са се преместили в Египет и са се увеличили по численост. Казано с думи, наподобяващи първата заповед, дадена от Бога на Адам и Ева (Битие 1:28), децата на Израил са се размножили и са изпълнили земята (Изход 1:7). Обаче, това е в миналото. Нещата сега са обърнати в коренно различна посока. Макар че тяхната численост се е увеличила, или може би заради нарастването на популацията им, те са потискани и преследвани. Бог е обещал, че те ще станат велика нация, но сега са в опасност да бъдат изтребени.

inScribe

Прочетете Изход 1 от превод по ваш избор.

Препишете любимите си стихове. Можете също така да преразкажете пасаж с свои думи, да скицирате или да направите мисловна карта на главата

Огради повтарящите се думи/идеи.

Подчертай важните за теб думи/идеи.

Свържи със стрелки онези думи/идеи, които се допълват.

Наизусти любимия си стих от Изход 1.

Как се справяте с частите на Библията, където копнеете за повече информация?

Как връзката ви с Бога е била повлияна в случаите, в които други хора са правили живота ви труден?

Всичко е в избора на подходящия момент

Библията само леко загатва детайлите на пребиваването на евреите в Египет. Не е ясно защо библейският разказ почти напълно прескача този период. На нас ни остават само няколко описателни фрази. Не знаем в какъв момент те стават роби, но знаем, че числеността на израилтяните расте толкова бързо, че фараонът се страхува те да не се присъединят към някоя вражеска сила, да надвият египтяните и след това да напуснат страната. На пръв поглед това изглежда като странна идея. Ако те са толкова много, защо не са напуснали преди да бъдат поробени? По някаква причина, те не са го направили. Вероятно са си изградили домове и са се установили, следователно нямат мотив да си тръгнат. Може би целият процес по заробването им се е случил постепенно във времето и на етапи.

Това е важна точка, когато започваме да изучаваме тази история. Кога се случва заробването? Този въпрос е бил разискван дълго от хората, изучаващи древната история и Библията. Модерната култура се бори с предизвикателствата на Сътворението и Потопа, тъй като е невъзможно тези събития да бъдат изследвани. Обаче древният Египет е бил изучаван в много големи детайли. Археологическите проучвания, проведени както в Египет, така и в земята Ханаан, са накарали някои скептични учени да смятат, че Изходът, ако изобщо е имало такова събитие, трябва да се е случил около 1230 до 1220 г. пр.Хр. Обаче някои детайли от библейската история си противоречат с това заключение. В 3 Царе 6:1 ни се казва, че Цар Соломон започва да строи храма 480 години след като израилтяните напускат Египет. Много християнски учени определят построяването на храма около 996-67 г. пр.Хр., което би означавало, че датата на Изхода е около 1466-47 г. пр.Хр.

Тези две исторически интерпретации явно са в несъответствие една с друга. Макар днес да има някои учени – дори такива, които не вярват в Бога на Изхода – които смятат, че можем да хармонизираме библейския разказ със съвременните археологически находки, повечето не са на това мнение. Не се знае какви археологически открития ще бъдат открити в бъдеще. Важното е да помним, че много истории в Библията са доказани като верни в последните двеста години на археологически разкопки. В същото време обаче, нашата вяра, че написаното в Библията е вярно, не може да разчита единствено на това дали съвременните методи на изследване на нашата световна история съответстват на библейския разказ. Макар че нашата вяра не трябва да бъде бъркана с доверие без доказателства, тя, въпреки всичко, е вяра.

Какви специални послания Изход 1?

Кои части от него са трудни?

Какви въпроси възникват в теб?

Кои са библейските принципи, които откриваш в текста?

В коя област от живота си можеш да приложиш Изход 1?

Някога били ли сте толкова ядосани, че да сте готови да sabotирате своето собствено бъдеще, както фараона, който се опитва да убие мъжките бебета?

Две невероятни жени

Робството не успява ефективно да намали популацията на израилтяните, както е очаквал фараонът. Всъщност, те се разпространяват дори още по-навътре в Египет, затова фараонът прилага различна стратегия. Неговият нов план е да убие децата от мъжки пол и остави живи момичетата. Тази стратегия изглежда леко странна: би отнело години да се намали мъжката популация, убивайки само новородените момчета, вместо зрелите мъже. Ние също така оставаме в недоумение колко дълго би могла да продължи тази практика, преди да окаже влияние върху желанието на египтяните да имат робска работна сила. Явно, фараонът е толкова отчаяно се опитва да спре приръста на израилтяните, че е готов да отслаби работната сила на популацията, която е толкова важна за разширяването на инфраструктурата, като строенето на градовете Рамзес и Питом.

Както и да е, за да осъществи този план, фараонът възлага на две акушерки, Шифра и Фуа, задачата да извършат неговия план. Имайки предвид онова, което вече споменах относно нарастването на израилтяните, както и по-късното сведение, дадено от Мойсей, за 600 000 еврейски мъже, които напускат Египет по време на Изхода (Изход 12:37), не е лесно да кажем каква роля изиграват тези акушерки. Дали просто са две баби, поставени над определена група жени? Или са единствените акушерки за цялата популация на Израил? Не можем да кажем със сигурност, но онова, на което историята набляга, е че тези жени се боят от Бога. Поради тяхната готовност да застанат срещу заповедта на фараона, Бог ги възнаграждава. Още повече, в библейския разказ, те са почетени с това, че имената им са споменати. Много действащи лица в Библията остават безименни, но не и тези двете. Бог иска ние да знаем техните имена – Шифра (Красива) и Фуа (Благоуханна).

Най-удивителната част от историята е, че двете акушерки действат срещу заповедта на фараона преди каквито и да е свръхестествени язви да демонстрират Божието надмощие над египетските богове. Тези жени се застъпват за Божия народ, когато всички знаци около тях им казват, че езическите богове са по-силни от Израилевия. Тогава, в ироничен обрат, когато фараонът разпитва акушерките, те му казват, че израилтянките не са като египтянките. Те твърдят, че еврейките са „пъргави“, когато става време за раждането (1:19). С други думи, те са бързи! Раждат толкова лесно, че акушерките нямат време да се появят. Изразът „пъргави“ (в английската версия думата се превежда буквално като „живи“), разбира се, е игра на думи – точно обратното на това, което фараонът се опитва да постигне. Бог използва две обикновени жени, за да се изправи пред най-влиятелния мъж на земята. Той често си служи с най-необещаващите хора, за да постигне Своя план.

Каква връзка имат следните стихове с Изход 1?

За какви други стихове/обещания се сещаш във връзка с Изход 1?

Разбиране на историята на Израил:

Изход 12:40,41

3 Царе 6:1

Галатяни 3:16,17

Страданията на израилтяните в Египет:

Левит 26:13

Второзаконие 4:20

Второзаконие 26:4-10

Михей 6:4

Разгледай Изход 1 отново и открий Исус в него.

Как преоткриваш Исус тук?

Какво ти казва Исус чрез Изход 1?

Какъв е твоят отговор на този призив на Исус? Помоли се.

Какви други паралели виждате между живота и службата на Христос и историята на Израил?

Някога виждали ли сте успеха на църквата да носи неочаквани проблеми? Как се справихте с тях?

Исус, новият Израил

Днес има някои християни, които вярват в Исус, но въпреки това се съмняват в историите, записани в книгите на Мойсей. Изглежда, че те искат да приемат личността на Исус, но да отхвърлят свидетелството на Мойсей. Те намират историите от „Изход“ като просто религиозни материали, които не са основани на реални исторически събития. Това се превръща в проблем, когато си спомним, че Исус цитира книгата „Изход“ като авторитет, както и други книги на патриарха (напр. Марк 12:26; Лука 16:31; 24:27). Той твърди, че да отхвърлиш Мойсей, означава да отхвърлиш Него (Йоан 5:46,47). Искрената вяра в Исус трябва да взема на сериозно петокнижието.

Исусовата служба и мисия не могат да бъдат разбрани правилно, отделени от историята на Израил, така както е записана в книгите на Мойсей. В един много истински смисъл, Исус лично преживява историята на еврейската нация. Нека започнем с това, че Израил побягва в Египет, където се превръщат във велика нация, преди да бъдат повикани в Обещаната земя. По подобен начин Египет се превръща в убежище за Исус, когато Той е още много малко дете (Матей 2:14,15).

Точно както Яков (преименуван на Израил; Битие 32:28) има дванадесет сина (Битие 35:22), Исус също повиква дванадесет ученици (Матей 10:1-4), които да излязат и да разпространят Неговите учения на новия Божи народ. Докато децата на Израел се увеличават по численост, те се превръщат в заплаха за хората около тях, което в резултат води до преследване и опити за тяхното унищожение. По същия начин първите последователи на Христос се умножават много бързо (Деяния, 2, 4, 5 глава), но хората виждат заплаха в това и се опитват да ги изтребят. Растежът на църквата не се случва в мирна среда.

Както при Израил, животът на Исус е труден. Когато нещата изглежда че вървят добре в Неговата служба, Той неминуемо се изправя пред огромни предизвикателства и заплахи за Своето дело. Службата на Исус се разраства експоненциално, както е записано в евангелието на Марк. Обаче когато твърде много хора искат вниманието Му, това става заплаха за успеха на Неговото дело. Той се опитва да отклони интереса към Себе Си, за да избегне възникването на опозиция, затова понякога пробва да убеди хората да не разказват за всички чудеса, които е извършил за тях.

Как можеш да приложиш Изход 1 в живота си през тази седмица?

Какви лични решения базираш на библейското ти изследване през тази седмица?

Какви са практичните стъпки, които ще предприемеш?

Началото на египетското робство

„Поради услугата, която Йосиф бе направил на египетския народ, не само им бе дадена за живеене част от страната, но и бяха освободени от данъци. А по време на продължителния глад бяха щедро снабдявани с храна. Царят публично призна, че под милостивата закрила на Йосифовия Бог Египет се радваше на изобилие, докато други народи погиваха от глад. Той видя, че и Йосифовото управление бе обогатило значително царството и благодарността му обкръжаваше Якововото домочадие с царска благосклонност.

Но времето минаваше и великият човек, на когото Египет дължеше толкова много, почина, както и благословеното от неговия труд поколение. И „възцари се над Египет нов цар, който не познаваше Йосиф“. Не че новият фараон не знаеше за службата на Йосиф в полза на народа, но не желаше да я признае и искаше по възможност да я забрави. „И той рече на людете си: „Вижте тия люде, израилтяните, са по-много и по-силни от нас. Елате да постъпим разумно спрямо тях, за да се не размножават, да не би в случай на война да се съединят и те с неприятелите ни, да воюват против нас и да си отидат от земята“.

Израилтяните бяха станали вече доста многобройни; те „се наплодиха и размножиха, увеличиха се и толкова много се засилиха, щото земята се изпълни от тях“. Под грижата и закрилата на Йосиф и благоволенieto на управляващия тогава цар те бързо се бяха размножили из страната, но се бяха съхранили като отделна раса, коренно различна от египтяните в обичаи и религия. А нарастващият им брой сега възбуди страховете на царя и на народа му, да не би в случай на война да се присъединят към враговете на Египет. Но по икономически съображения не бе разумно да бъдат изпъдени от страната. Много от тях бяха способни и умни работници и имаха голям принос за обогатяването на нацията. Царят имаше нужда от тях, за да издига великолепните си палати и храмове. Затова ги приравни с продалите се на царството заедно с притежанията си египтяни. Скоро над евреите поставиха надзиратели и робството им стана пълно. „Египтяните караха жестоко израилтяните да работят; огорчаваха живота им с тежка работа – да правят кал и кирпичи и да вършат всякакъв вид полска работа. Всичките работи, които ги караха да работят, бяха твърде тежки“. „Но колкото повече ги измъчваха, толкова повече те се размножаваха и се разширяваха“ (Уайт, Е. Патриарси и пророци, с. 241, 242 – англ. изд.).

Сподели откритото през тази седмица с младежката си група.

Сподели преживяното през тази седмица в следствие от това, което откри в Изход 1.

Заедно обсъдете следните въпроси:

Кои части на историята са най-трудни за вас, които живеете в съвременния свят?

Защо израилтяните изгубват благосклонността на фараона?

Според вас, защо Бог позволява израилтяните да бъдат роби на египтяните?

Как трябва да реагирате, когато хората „огорчават живота ви с тежка работа“ (Изход 1:14)?

Какво ни учи примера на акушерките за подходящото време и начини, когато можем да престъпим волята на държавната власт?

Как съпротивата на тези две жени те вдъхновява в своята собствена борба срещу злото?

Как можеш да имаш доверие в Божиите скрити помисли, когато страдаш в собствените си изпитания?